

روزنه

محاکمه غیابی چیست

● **ایسنا:** محاکمه غیابی یکی از اشکال رسیدگی به پرونده‌های کیفری و قضائی است که قانون‌گذار برای شرايطی که متهم یا خوانده در دادگاه حضور نمی‌یابد، تعریف کرده است. در قضاوت اصل شنیدن اظهارات طرفین و سپس صدور حکم است و حضور طرفین در جلسه دادگاه و استماع اظهارات شفاهی آنان و حتی بحث و مناظره اصحاب دعوا به قاضی برای کشف حقیقت و رسیدن به واقعیت کمک می‌کند؛ بنابراین تا آنجا که مقدور باشد باید بر اصل مذکور با فشاری شود اما این به معنای آن نیست که عدم حضور او مانع از تعقیب و انجام تحقیقات می‌شود.

طبق ماده ۴۰۶ قانون آیین دادرسی کیفری، در تمام جرائم به استثنای جرائمی که فقط جنبه حق‌اللهی دارند، هرگاه متهم یا وکیل او در هیچ یک از جلسات دادگاه حاضر نشود یا لایحه دفاعیه نفرستاده باشد، دادگاه پس از رسیدگی، رأی غیابی صادر می‌کند. در این صورت، چنانچه رأی دادگاه مبنی بر محکومیت متهم باشد، ظرف ۲۰ روز از تاریخ ابلاغ واقعی، قابل واخواهی در همان دادگاه است و پس از انقضای مهلت واخواهی برابر مقررات حسب مورد، قابل تجدیدنظر یا فرجام است. مهلت واخواهی برای اشخاص مقیم خارج از کشور، دو ماه است.

طبق تبصره ۲ ماده مذکور، حکم غیابی که ظرف مهلت مقرر از آن واخواهی نشود، پس از انقضای مهلت‌های واخواهی و تجدیدنظر یا فرجام به اجرا گذاشته می‌شود. هرگاه حکم دادگاه ابلاغ واقعی نشده باشد، محکوم‌علیه می‌تواند ظرف ۲۰ روز از تاریخ اطلاع، واخواهی کند که در این صورت، اجرای رأی، متوقف و متهم تحت‌الحفظ به همراه پرونده به دادگاه صادرکننده حکم اعزام می‌شود. این دادگاه در صورت اقتضاء نسبت به اخذ تأمین یا تجدیدنظر در تأمین قبلی اقدام می‌کند.

طبق ماده ۴۰۷ قانون آیین دادرسی کیفری نیز دادگاه پس از واخواهی، با تعیین وقت رسیدگی، طرفین را دعوت می‌کند و پس از بررسی ادله و دفاعیات واخواه، تصمیم مقتضی اتخاذ می‌کند. عدم حضور طرفین یا هر یک از آنان مانع رسیدگی نیست.

politics@sharghdaily.ir

علی ابویی: امروز دستگاه قضا، سه نفر را محاکمه می‌کند که نامی آشنا دارند. سه فردی که سمیت و حتی موارد اتهامی آنها با دولت محمود احمدی‌نژاد گره خورده است. اولین نفر، «محمودرضا خاوری»، مدیرعامل بانک ملی ایران در دولت اول احمدی‌نژاد است که یک‌باره به کانادا گریخت و امروز اولین دادگاه او به صورت غیابی برگزار می‌شود. دومی، «حمید بقایی»، یار غار احمدی‌نژاد و معاون اجرایی او در دولت دهم است که این روزها با بست‌نشینی دوباره نامش در صدر اخبار دیده می‌شود؛ اما سومی «سعید مرتضوی»، قاضی و دادستان سابق تهران، است. او که در دولت احمدی‌نژاد ریاست ستاد مرکزی مبارزه با قاچاق کالا و ارز و سپس ریاست سازمان تأمین اجتماعی را بر عهده داشت و احمدی‌نژاد در دفاع از او چنان سنگ‌تمام گذاشت که «یکشنبه سیاه مجلس» را خلق کرد، قرار است امروز درباره پرونده جنایت کهریزک در دادگاه تجدیدنظر، محاکمه شود. نکته جالب درباره این سه نفر، کیفیت حضور آنها در دادگاه است: محمود خاوری در ایران نیست و قطعاً غایب خواهد بود، حمید بقایی در دادگاه سوم خود حضور پیدا نکرد و بست نشست، قاضی مرتضوی هم برای دادگاه قبلی «گواهی پزشکی» فرستاد و شرکت نکرد.

متهم قطعاً غایب

اردیبهشت ۹۴ بود که حجت‌الاسلام محسنی‌اژه‌ای، سخنگوی قوه قضائیه، اعلام کرد که امیدی به بازگشت خاوری نداریم و او را غیابی محاکمه می‌کنیم که براساس این حجت‌الاسلام منتظری، دادستان کل کشور، هم در مهر امسال رسماً خبر داد که محاکمه غیابی خاوری ۳۰ آبان برگزار خواهد شد.

اسما محمودرضا خاوری کیست؟ او متولد ۱۳۳۱ در خرم‌آباد و دارای تابعیت کشور کاناداست. خاوری که دارای مدرک فوق‌لیسانس حقوق از دانشگاه شهید بهشتی است، در هفته اول مهر ۱۳۹۰ از مدیرعاملی بانک ملی ایران به بهانه «مشکلات عصبی حادث‌شده و بیماری مزمن» استعفا داد و به کانادا رفت که گفته شد این سفر ناگهانی، به رسوایی اختلاس سه هزار میلیاردتومانی مربوط است. خاوری در سال‌های گذشته، مشاغل مختلف مدیریت در بانک‌های صنعت و معدن و سپه را بر عهده داشته و آخرین مقام او، مدیریت عامل بانک ملی ایران بوده است. در ابتدای جست‌وجو برای پیداکردن خاوری، شایعه‌هایی مبنی بر کشته‌شدن او هم پیچید. بنا بر سخنان ناصر سراج، قاضی پرونده اختلاس سه هزارمیلیاردی، خاوری در تاریخ ۲۰ شهریور ۱۳۹۰ در مقام رئیس بانک ملی ایران، تقاضای سفر به انگلستان را در قالب یک مأموریت کاری برای شرکت در جلسه «بی‌ال‌سی بانک لویزر» مطرح کرده بود که در تاریخ ۲۹ شهریور همان سال، با حکم شماره ۵۷۸۶۶۹ با مأموریت او به خارج از کشور موافقت شد.

چند روز بعد، خاوری با ارسال فکسی از هتلی در انگلستان، استعفاي خود را به اطلاع مقامات دولتی ایران می‌رساند. بنا بر اخبار، پلیس بین‌المللی (اینترپل)، محمودرضا خاوری، مدیرعامل سابق و فراری بانک ملی را به اتهام «کلاهبرداری»، از افراد تحت تعقیب اعلام کرده است.

مهر سال گذشته شایعه‌ای منتشر شد مبنی بر آنکه نام خاوری، از فهرست اعلان قرمز پلیس بین‌الملل پاک شده است؛ اما سخنگوی ناجا آن را تکذیب کرد. سردار سعید منتظرالمهدی در این باره گفته بود: «اصولاً برای متهمانی که تحت تعقیب هستند و محل اقامت آنها معلوم نیست، از سوی اینترپل اعلان قرمز صادر می‌شود و همچنین مشخصات آنها روی

محاکمه سه احمدی‌نژادی

مشایی باقرار کفالت آزادشد

ایلیا: اسفندیار رحیم‌مشایی، رئیس‌دفتر سابق محمود احمدی‌نژاد در دولت دهم که روزگذاشته در دادرسی فرهنگ و رسانه حاضر شد بود، با قرار کفالت آزاد شد. او که به دلیل توهین به مسئولان، تصرف غیرقانونی اموال دولتی و نشر اکاذیب به قصد تشویش اذهان عمومی، به دادرسی فرهنگ رسانه مراجعه کرده بود، با صدور قرار کفالت از طرف شعبه چهارم بازپرسی دادرسی فرهنگ و رسانه، آزاد و از دادرسیا خارج شد. مشخص نیست کفیل او چه کسی است. مشایی بعد از دادگاه در اینستاگرامش عکسی از خود در حال خوردن آبگوشت منتشر کرد و زیر آن نوشت: «دیزی بعد از دادرسیا، البته بدون تصرف غیرقانونی در اموال دولتی!».

پرتال عمومی سازمان اینترپل ثبت می‌شود؛ اما به محض اینکه محل اقامت این افراد مشخص شده و به تأیید اینترپل می‌رسد، مشخصاتش از روی پورتال حذف می‌شود؛ بنابراین اعلان قرمز محمودرضا خاوری به قوت خود باقی است». پس از اظهارات منتظرالمهدی، سردار مسعود رضوانی، رئیس اینترپل ناجا، نیز در توضیحاتی گفت: «این اعلان در سیستم اصلی سازمان اینترپل وجود داشته و در دسترس و استناد و اقدام پلیس اینترپل کشورهاست و در صورت تردد آقای خاوری به سایر کشورهای جهان، پلیس

آن کشور به استناد همین اعلان که در سیستم پلیس کشورها همچنان فعال است، باید او را متوقف کند و موضوع را به اینترپل تهران اطلاع دهد». او با اشاره همکاری‌های انجام‌شده میان پلیس ایران و کانادا درباره دستگیری خاوری، گفته بود: «میان پلیس ایران و پلیس کانادا مکاتبات بسیاری انجام شده و حتی جلسه‌های مختلفی نیز بین مقامات ارشد پلیس دو کشور برگزار شده است. باید بگویم اعلان قرمز نام‌برده تا سال ۲۰۲۲ اعتبار دارد و پس از آن نیز می‌توان آن را تمدید کرد».

سردار رضوانی همچنین در آبان سال پیش، ضمن اشاره به ارتباط با ۱۹۰ کشور دنیا از طریق اینترپل، درباره پرونده محمودرضا خاوری گفته بود: «الان پلیس، خاوری را شناسایی کرده؛ اما برای ادامه باید مقامات قضائی و سیاسی اقدام کنند».

خرداد سال جاری هم باشگاه خبرنگاران جوان، عکسی را منتشر کرد که فردی را در یک فروشگاه در کانادا نشان می‌داد که شباهت زیادی به محمودرضا خاوری داشت. این عکس نه تأیید و نه تکذیب شد.

۲۰ تیر امسال هم علیرضا رحیمی، عضو اصلاح‌طلب کمیسیون امنیت مجلس، از نامه‌نگاری نماینده ایران در سازمان ملل به دولت کانادا برای پیگیری پرونده خاوری در این کشور خبر داده بود. نامه‌ای که به وساطت دولت سوئیس به دست کانادایی‌ها رسیده و تاکنون هیچ واکنش دیپلماتیکی از سوی آنها مخابره نشده است.

برگرداندن خاوری به ایران با مشکلات فراوانی روبه‌رو بوده است. محمدجواد فتحی، عضو کمیسیون قضائی و حقوقی مجلس، در شهریور امسال گفته بود که به علت نبود معاهده استرداد مجرمان با کانادا و همکاری نکردن اینترپل، بازگرداندن محمودرضا خاوری به کشور با دشواری‌هایی همراه خواهد بود. او درباره محاکمه غیابی محمودرضا خاوری به خانه ملت گفته بود: «روند محاکمه افراد یا حضوری یا غیابی است و اگر وکیل نداشته باشد و خود متهم نیز در جلسه دادگاه حضور پیدا نکرده و لایحه دفاعی نداشته باشد، حکم غیابی صادر می‌شود. ممکن است دادگاه ضمن رسیدگی به پرونده متهم به این نتیجه برسد که به استناد دلایل و مدارک باید وی را محکوم کرده یا حکم برائت دهد که جزئیات آن در آیین دادرسی آمده است».

فتحی درباره صدور حکم علیه متهم به صورت غیابی هم گفته بود: «محکوم‌علیه غیابی بعد از آگاهی از صدور حکم محکومیت، به مدت ۱۰ روز فرصت واخواهی در دادگاه نسبت به حکم غیابی خود را دارد که دادگاه به استناد مدارکی که ارائه می‌شود یا حکم را تأیید کرده، تغییر داده یا برائت می‌دهد که نتیجه آن نیز ۲۰ روز قابل تجدیدنظر است». به گفته او: «اما در رابطه با این مطلب که بعد از صدور حکم غیابی بتوان اموال محکوم‌علیه را به نفع محکومله توقیف و مصادره کرد، در اجرا سختی زیادی دارد، چراکه طبق قانون آیین دادرسی مدنی، باید از طرف ذی‌نفع ضمانتی تحت عنوان وثیقه گذاشته شود که البته درخصوص پرونده خاوری محکومله جامعه و دادستان بوده و محکوم‌علیه چند نفر هستند».

متهم بست‌نشین

امروز چهارمین جلسه دادگاه حمیدرضا بقایی، رئیس سازمان میراث فرهنگی دولت نهم و معاون اجرایی محمود احمدی‌نژاد در دولت دهم هم هست.

ادامه در صفحه ۱۹

خبر

واعظی: مسئله وحید حقانیان تمام شده است

● **ایسنا:** محمود واعظی، گفت: آقای حقانیان این ادب را از خود نشان دادند که به محض اینکه سخنانش منتشر شد، در ویدئویی دیگر اعلام کرد این گفت‌وگوها به صورت خصوصی انجام شده و به هیچ‌وجه قصد توهین‌کردن نداشته است.

ادامه از صفحه اول

امپراتوری خصولتی‌ها

...آن‌گاه است که می‌توانیم دلیل سهام ۱۹ درصدی سرمایه‌گذاری گروه توسعه ملی در شفا دارو را متوجه شده و علت حضور نمایندگان بانک ملی در مجامع سالانه آن را متوجه شویم؛ به این ترتیب می‌توان گفت شرکت پخش رازی، شرکتی دولتی متعلق به بانک ملی است. یافتن صاحبان اصلی شرکت‌های دیگر نیز گاهی به همین سختی و حتی سخت‌تر است. به همین دلیل است که اغلب رسانه‌ها در اعلام مالکیت این شرکت‌ها به ذکر عنوان خصوصی در مقابل نام بسیاری از شرکت‌ها اکتفا می‌کنند؛ حال آنکه کندوکاو بیشتر در میان اسناد و مدارک و اخبار این شرکت‌ها مشخص می‌کند بسیاری از آنها خصولتی یا دولتی هستند. در میان مالکان واقعی این صد شرکت، چند نام تکراری وجود دارد که جست‌وجو برای یافتن سهام‌داران عمده اغلب این شرکت‌ها ما را به آنها خواهد رساند. شرکت‌های سهام عدالت، هلدینگ‌های وابسته به وزارت کار و صنعت، صندوق‌های بازنشستگی نیروهای مسلح، ستاد اجرایی فرمان امام، بنیاد مستضعفان انقلاب اسلامی، بنیاد تعاون سپاه، شرکت‌های ملی وابسته به وزارت نفت و بانک‌های دولتی بازیگران اصلی اقتصاد ایران هستند که یا در دسته دولتی‌ها قرار دارند یا در دسته خصولتی‌ها. در این بین چند بانک و یک شرکت قطع‌سازی متعلق به بخش خصوصی هستند (یا بهتر بگویم، دلیلی برای وابستگی آنها به نهادهای دولتی و شبه‌دولتی یافت نشد) که تعدادشان به ۱۳ شرکت می‌رسد (۴ شرکت از این ۱۳ شرکت وابسته به بانک پاسارگاد هستند)، ۴۳ شرکت متعلق به دولت هستند و ۴۴ شرکت باقی‌مانده در اختیار خصولتی‌ها قرار دارند. تصویری روشن از اقتصاد ملی ما که حالا به امپراتوری خصولتی‌ها تبدیل شده است.

مشروح جدول در صفحه ۴

تصفیه هوای ال‌جی

حداقل کاری که می‌توان کرد

#دم_زندگی

مرکز ارتباط مشتریان (۲۴ ساعته بدون تعطیلی) ۰۲۱-۸۴۷۳۳۳

www.lg.com/ir
www.goldiran.ir

